

متن پرسش

بسمه تعالی سلام علیکم - با توجه به اینکه پس از مرگ زمان معنا و مفهوم ندارد چرا میگوییم اول برزخ است و بعد قیامت. وثائیا اینکه در قرآن کریم در سوره معارج فرموده مقدار آن روز معادل پنجاه هزار سال است کلمه مقدار برای سنجیدن روز چه مفهومی دارد اگر منظور این است که تقریب به ذهن شود یا منظور این است که گفته شود طولانیست باز سوال باقی است که چرا دقیق پنجاه هزار را آورده است وثالثا اینکه فرموده آسمان و زمین در دو روز و اقوات آن چهار روز آفریده شده - در مجموع چگونه میتوان مفهوم بی زمانی را قبول کرد درحالیکه اگر زمان بطور کلی وجود نداشته باشد اصلا مقایسه دو زمان معنایی ندارد ؟

متن پاسخ

باسمه تعالی؛ علیک السلام زمان به آن معنا که حرکت جوهری عالم آن را ایجاد می‌کند و یا حرکت زمین به دور خود و به دور خورشید پدید می‌آورد، مسلم در برزخ و قیامت معنا نمی‌دهد ولی برزخیان متوجه شب و روز دنیا هستند و از این جهت زمان را می‌فهمند. از طرف دیگر در برزخ و قیامت رفع حجاب هست به این معنا که در یک مرحله با رفع حجاب به مرحله‌ی دیگر وارد می‌شوند و این مقایسه و تقدم و تأخر را درک می‌کنند ولی این بیشتر حضور بعد از حضور است که حضور بعدی نسبت به حضور قبلی شدیدتر است و لذا به این معنا نیست که مرحله‌ی قبل را پشت سر بگذاریم و وارد مرحله بعد شویم بلکه به این معناست که نسبت به مرحله‌ی بعد در شدت بیشتری قرار گرفته‌ایم. در سوره‌ی معارج بحث عروج ملائکه از مرتبه‌ی مادون به مرتبه‌ی مافوق است که می‌فرماید مقدار آن پنجاه‌هزار سال است که به اعتبار آیات ۴۷ سوره‌ی حج و ۵ سوره‌ی سجده که می‌فرماید روز در نزد پروردگار برابر هزارسال است نسبت به آنچه شما می‌شمارید، می‌توان حدس زد که بحث ۵۰۰۰۰ سال به اعتبار سال هائی است که برای زمین مطرح است. موفق باشید